സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 4 (കാശീഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 056

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/fwg

..സ്കംദ ഉവാച.. ..

അഥേശാജ്ഞാം സമാദായ ഗജവക്ത്രഃ പ്രതസ്ഥിവാൻ ..

ശംഭോഃ കാശ്യാഗമോപായം ചിംതയന്മംദരാദ്രിതഃ .. 1 ..

പ്രാപ്യ വാരാണസീം തൂർണമാശു സ്യംദനഗോ വിഭുഃ ..

വാഡവീം മൂർതിമാലംബ്യ പ്രാവിശച്ഛകുനൈഃ സ്തുതഃ .. 2 ..

നക്ഷത്രപാഠകോ ഭൂത്വാ വൃദ്ധഃ പ്രത്യവരോധഗഃ ..

ചചാര മധ്യേ നഗരം പൗരാണാം പ്രീതിമാവഹൻ ..3..

സ്വയമേവ നിശാഭാഗേ സ്വപ്നം സംദർശയന്നൃണാമ് ..

പ്രാതസ്തേഷാം ഗൃഹാൻഗത്വാ തേഷാം വക്തി ബലാബലമ് .. 4 ..

ഭവദ്ഭിരദ്യ രാത്രൗ യദ്ദൃഷ്ടം സ്വപ്നവിചേഷ്ടിതമ് ..

ഭവത്കൗതൂഹലോത്പത്ത്യൈ തദേവ കഥയാമ്യഹമ് .. 5 ..

സ്വപതാ ഭവതാ രാത്രൗ തുര്യേ യാമേ മഹാഹ്രദഃ ..

അദർശി തത്ര ച ഭവാന്മജ്ജന്മജ്ജംസ്തടംഗതഃ .. 6 ..

തദംബുപിച്ഛിലേ പംകേ മഗ്നോന്മഗ്നോസി ഭൂരിശഃ ..

ദുഃസ്വപ്നസ്യാസ്യ ച മഹാന്വിപാകോതി ഭയപ്രദഃ .. 7 ..

കാഷായവസനോ മുംഡഃ പ്രൈക്ഷ്യഹോ ഭവതാപി യഃ ..

പരിതാപം മഹാനേഷ ജനയിഷ്യതി ദാരുണമ് .. 8 ..

രാത്രൗ സൂര്യഗ്രഹോ ദൃഷ്ടോ മഹാനിഷ്ടകരോ ധ്രുവമ് ..

ഐംദ്രധനുർദ്വയം രാത്രൗ യദലോകി ന തച്ഛുഭമ് .. 9 ..

പ്രതീച്യാം രവിരാഗത്യ പ്രോദ്യംതം വ്യോമ്നി ശീതഗുമ് ..

പാതയാമാസ ഭൂപൃഷ്ഠേ തദ്രാജ്യഭയസൂചകമ് .. 4.2.56.10 ..

യുഗപത്കേതുയുഗലം യുധ്യമാനം പരസ്പരമ് ..

യദദർശി ന തദ്ഭദ്രം രാഷ്ട്രഭംഗായ കേവലമ് .. 11 ..

വിശീര്യത്കേശദശനം നീയമാനം ച ദക്ഷിണേ ..

ആത്മാനം യത്സമദ്രാക്ഷീഃ കുടുംബസ്യാപി ഭീഷണമ് .. 12 ..

പ്രാസാദധ്വജഭംഗോയസ്ത്വയൈക്ഷത നിശാക്ഷയേ ..

രാജ്യക്ഷയകരം വിദ്ധി മഹോത്പാതായ നിശ്ചിതമ് .. 13 ..

നഗരീ പ്ലാവിതാ സ്വപ്നേ തരംഗൈഃ ക്ഷീരനീരധേഃ ..

പങ്കൈസ്ത്രിചതുരൈഃ ശംകേ മഹാശംകാം പുരൗകസാമ് .. 14 ..

സ്വപ്നേ വാനരയാനേന യത്ത്വമൂഢോസി ദക്ഷിണാമ് ..

അതസ്തദ്വംചനോപായഃ പുരത്യാഗോ മഹാമതേ .. 15 ..

രുദതീ യാ ത്വയാ ദൃഷ്ടാ മഹിലൈകാ നിശാത്യയേ ..

മുക്തകേശീ വിവസനാ സാ നാരീ ശ്രീരിവോദ്ഗതാ .. 16 ..

ദേവാലയസ്യ കലശോ യത്ത്വയാ വീക്ഷിതഃ പതൻ ..

ദിനൈഃ കതിപയൈരേവ രാജ്യഭംഗോ ഭവിഷ്യതി .. 17 ..

പുരീ പരിവൃതാ സ്വപ്നേ മൃഗയൂഥൈഃ സമംതതഃ ..

രോരൂയമാണൈരത്യർഥം മാസേനൈവോദ്വസീ ഭവേത് .. 18 ..

ആതായിയൂകഗൃധ്രാദ്യൈഃ പുരീമുപരിചാരിഭിഃ ..

സൂച്യതേത്യാഹിതം കിംചിദ്ധ്രുവമത്ര നിവാസിനാമ് ..19..

സ്വപ്നോത്പാതാനിതി ബഹൂഞ്ശംസഞ്ശംസന്നിതസ്തതഃ ..

ബഹൂനുച്ചാടയാംചക്രേ സ വിഘ്നേശഃ പുരൗകസഃ .. 4.2.56.20 ..

കേഷാംചിത്പുരതോ വാദീദ്ഗ്രഹചാരം പ്രദർശയൻ ..

ഏകരാശിസ്ഥിതാഃ സൗരി സിതഭൗമാ ന ശോഭനാഃ .. 21 ..

സോയം ധൂമഗ്രഹോ വ്യോമ്നി ഭിത്ത്വാ സപ്തർഷിമംഡലമ് ..

പ്രയാതഃ പശ്ചിമാമാശാം സ നാശായ വിശാംപതേഃ .. 22 ..

അതിചാരഗതോ മംദഃ പുനർവക്രാധ്വ സംസ്ഥിതഃ ..

പാപഗ്രഹസമായുക്തോ ന യുക്തോയമിഹേഷ്യതേ .. 23 ..

വ്യതീതേ വാസരേ യോയം ഭൂകംപഃ സമപദ്യത ..

കംപം ജനയതേ്തീവ ഹൃദോ മേപി പുരൗകസഃ .. 24 ..

ഉദീച്യാദക്ഷിണാശായാം യേയമുൽകാ പ്രധാവിതാ ..

വിലീനാ ച വിയത്യേവ സ നിർഘാതം ന സാ ശുഭാ .. 25 ..

ഉന്മൂലിതോ മഹാമൂലോ മഹാനിലരയേണ യഃ ..

ചത്വരേ ചൈത്യവൃക്ഷോയം മഹോത്പാതം പ്രശംസതി .. 26 ..

സൂര്യോദയമനുപ്രാപ്യ പ്രാച്യാം ശുഷ്കതരൂപരി ..

കരടോ രാരടീത്യേഷ കടൂത്കട ഭയപ്രദഃ .. 27 ..

മധ്യേ വിപണി യതൂർണം കൗചിച്ചാരണ്യചാരിണൗ ..

മൃഗൗ മൃഗയതാം യാതൗ പൗരാണാം പുരതോഽഹിതൗ ..28..

രസാലശാലമുകുലം വീക്ഷ്യതേ യച്ഛരദ്യദഃ ..

മഹാകാലഭയം മന്യേപ്യകാലേപി പുരൗകസാമ് .. 29 ..

സാധ്വസംജനയിത്യേതി കേചിദുച്ചാടിതാഃ പുരഃ ..

തേന വിഘ്നകൃതാപൗരാഃ കപടദ്വിജരൂപിണാ.. 4.2.56.30 ..

അഥ മധ്യേവരോധം സ പ്രവിശ്യ നിജമായയാ ..

ദൃഷ്ടാർഥമേവ കഥയൻസ്ത്രീണാം വിസ്രംഭഭൂരഭൂത് ..31..

തവ പുത്രശതം ജജ്ഞേ സപ്തോനം ശുഭലക്ഷണേ ..

തേഷ്വേകസ്തുരഗാരൂഢോ ബാഹ്യാല്യാം പതിതോ മൃതഃ .. 32 ..

അംതർവത്നീ ത്വിയം കന്യാ ജനയിഷ്യതി ശോഭനാമ് ..

ഏഷാ ഹി ദുർഭഗാ പൂർവം സാംപ്രതം സുഭഗാഽഭവത് .. 33 ..

അസൗ ഹി രാജ്ഞോ രാജ്ഞീനാമത്യംതമിഹവല്ലഭാ..

മുക്താലംകൃതിരേതസ്യൈ രാജ്ഞാ ദത്താ നിജോരസഃ .. 34 ..

പംചസപ്തദിനാന്യേവ ജാതാനീതീഹ തർക്യതേ ..

അസ്യൈ രാജ്ഞാ പ്രസാദേന ഗ്രാമൗ ദാതുമുദീരിതൗ .. 35..

ഇതി ദൃഷ്ടാർഥകഥനൈ രാജ്ഞീമാന്യോഭവദ്ദ്വിജഃ ..

വർണയംതി ച താ രാജ്ഞഃ പരോക്ഷേപി ഗുണാൻബഹൂൻ .. 36 ..

അഹോ യാദൃഗസൗ വിപ്രഃ സർവത്രാതിവിചക്ഷണഃ ..

സുശീലശ്ച സുരൂപശ്ച സത്യവാങ്മിതഭാഷണഃ .. 37 ..

അലോലുപ ഉദാരശ്ച സദാചാരോ ജിതേംദ്രിയഃ ..

അപി സ്വല്പേന സംതുഷ്ടഃ പ്രതിഗ്രഹപരാങ്മുഖഃ .. 38 ..

ജിതക്രോധഃ പ്രസന്നാസ്യസ്ത്വനസൂയുരവംചകഃ ..

കൃതജ്ഞഃ പ്രീതിസുമുഖഃ പരിവാദപരാങ്മുഖഃ ..39..

പുണ്യോപദേഷ്ടാ പുണ്യാത്മാ സർവവ്രതപരായണഃ ..

ശുചിഃ ശുചിചരിത്രശ്ച ശ്രുതിസ്മൃതിവിശാരദഃ .. .. 4.2.56.40 ..

ധീരഃ പുണ്യേതിഹാസജ്ഞഃ സർവദൃക്സർവസംമതഃ ..

കലാകലാപകുശലോ ജ്യോതിഃശാസ്ത്രവിദുത്തമഃ .. 41 ..

ക്ഷമീ കുലീനോഽകൃപണോ ഭോക്താ നിർമലമാനസഃ ..

ഇത്യാദി ഗുണസംപന്നഃ കോപി ക്വാപി ന ദൃഗ്ഗതഃ .. 42 ..

ഇത്ഥം താസ്തദ്ഗുണഗ്രാമം വർണയംത്യഃ പദേപദേ ..

കാലം വിനോദയംതി സ്മ അംതഃപുരചരാഃ സ്ത്രിയഃ .. 43..

ഏകദാവസരം പ്രാപ്യ ദിവോദാസസ്യ ഭൂഭുജഃ ..

രാജ്ഞീ ലീലാവതീ നാമ രാജ്ഞേ തം വിന്യവേദയത് .. 44 ..

രാജന്വൃദ്ധോ ഗുണൈർവൃദ്ധോ ബ്രാഹ്മണഃ സുവിചക്ഷണഃ ..

ഏകോസ്തി സ തു ദ്രഷ്ടവ്യോ മൂർതോ ബ്രഹ്മനിധിഃ പരഃ .. 45 ..

രാജ്ഞീ രാജ്ഞാ കൃതാനുജ്ഞാ സഖീം പ്രേഷ്യ വിചക്ഷണാമ് ..

ആനിനായ ച തം വിപ്രം ബ്രാഹ്മം തേജ ഇവാംഗവത് .. 46 ..

രാജാപി ദൂരാദായാംതം ത വിലോക്യമഹീസുരമ് ..

യത്രാകൃതിർഗുണാസ്തത്ര ജഹർഷേതി വദൻഹൃദി .. 47 ..

പദൈർദ്വിത്രൈർനൃപതിനാ കൃതാഭ്യുത്ഥാനസത്കൃതിഃ ..

ചതുർനിഗമജാഭിഃ സ തമാശീർഭിരനംദയത് .. 48 ..

കൃതപ്രണാമോ രാജ്ഞാ സ സാദരം ദത്തമാസനമ് ..

ഭേജേഥ കുശലം പൃഷ്ടഃ സ രാജ്ഞാ തേന ഭൂപതിഃ .. 49 ..

പരസ്പരം കുശലിനൗ കുശലൗ ച കഥാഗമേ ..

പ്രശ്നോത്തരാഭ്യാം സംതുഷ്ടൗ ദ്വിജവര്യ ക്ഷമാഭൃതൗ .. 4.2.56.50 ..

കഥാവസാനേ രാജ്ഞാഥ ഗേഹം വിസസൃജേ ദ്വിജഃ ..

ലബ്ധമാനമഹാപൂജഃ സ സ്വമാശ്രമമാവിശത് .. 51 ..

ഗതേഽഥ സ്വാശ്രമം വിപ്രേ ദിവോദാസോ നരേശ്വരഃ ..

ലീലാവത്യാഃ പുരോ വിപ്രം വർണയാമാസ ഭൂരിശഃ .. 52 ..

മഹാദേവി മഹാപ്രാജ്ഞേ ലീലാവതി ഗുണപ്രിയേ ..

യഥാശംസി തഥാ വിപ്രസ്തതോപി ഗുണവത്തരഃ .. 53 ..

അതീതം വേത്തി സകലം വർതമാനമവൈതി ച ..

പ്രഷ്ടവ്യഃ പ്രാതരാഹൂയ ഭവിഷ്യം കിംചിദേഷ വൈ .. 54 ..

മഹാവിഭവ സംഭാരൈർമഹാഭോഗൈരനേകധാ ..

വ്യുഷ്ടായാം സ നൃപോ രാത്ര്യാം പ്രാതരാഹൂതവാന്ദ്വിജമ് .. 55 ..

സത്കൃത്യ തം ദ്വിജം ഭക്ത്യാ ദുകൂലാദി പ്രദാനതഃ ..

ഏകാംതേ തം ദ്വിജം രാജാ പപ്രച്ഛ നിജഹൃത്സ്ഥിതമ് ..56..

..രാജോവാച .. ..

ദ്വിജവര്യോ ഭവാനേകഃ പ്രതിഭാതീതി നിശ്ചിതമ് ..

യഥാതത്ത്വവതീ തേ ധീർന തഥാന്യസ്യ മേ മതിഃ ..57..

ദൃഷ്ട്വാ ത്വാം തു മഹാപ്രാജ്ഞം ശാംതം ദാംതം തപോനിധിമ് ..

കിംചിത്പ്രഷ്ടുമനാ വിപ്ര തദാഖ്യാഹി യഥാർഥവത് .. 58 ..

ശാസിതേയം മയാ പൃഥ്വീ ന തഥാന്യൈസ്തു പാർഥിവൈഃ ..

യാവദ്ഭൂതി മയാ ഭുക്താ ദിവ്യാ ഭോഗാ അനേകധാ ..59..

നിജൗരസേഭ്യോപ്യധികം രാത്രിംദിവമതംദ്രിതമ് ..

വിനിർജിത്യ ഹഠാദ്ദുഷ്ടാൻപ്രജേയം പരിപാലിതാ ..4.2.56.60..

ദ്വിജപാദാർചനാത്കിംചിത്സുകൃതം വേദ്മി നാപരമ് ..

അനേനാപരികഥ്യേന കഥിതേനേഹ കിം മമ .. 61 ..

നിർവിസ്മമിവ മേ ചേതഃ സാംപ്രതം സർവകർമസു ..

വിചാര്യാര്യ ശുഭോദർകമത ആഖ്യാഹി സത്തമ ..62..

.. ദ്വിജ ഉവാച .. ..

അപി സ്വല്പതരം കൃത്യം യദ്ഭവേദ്ഭൂഭുജാമിഹ ..

ഏകാംതേ തത്തു പൃഷ്ടേന വക്തവ്യം സുധിയാ സദാ .. 63 ..

അമാത്യേനാപ്യപൃഷ്ടേന ന വക്തവ്യം നൃപാഗ്രതഃ ..

മഹാപമാനഭീതേന സ്തോകമപ്യത്ര കിംചന .. 64 ..

പൃഷ്ടശ്ചേത്കഥയാമീഹ മാ തത്ര കുരു സംശയമ് ..

തത്കൃതേ തവ ഗംതാ വൈ മനോ നിർവേദകാരണമ് ..65..

ശൃണു രാജന്മഹാബുദ്ധേ നായഥാർഥം ബ്രവീമ്യഹമ് ..

വിക്രാംതോസ്യതിശൂരോസി ഭാഗ്യവാനസി സർവദാ .. 66 ..

പുണ്യേന യശസാ ബുദ്ധ്യാ സംപന്നോസ്തി ഭവാന്യഥാ ..

മന്യേ തഥാമരാവത്യാം ത്രിദശേശോപി നൈവ ഹി .. 67 ..

സുധിയാ ത്വാം ഗുരും മന്യേ പ്രസാദേന സുധാകരമ് ..

തേജസാസ്തി ഭവാനർകഃ പ്രതാപേനാശുശുക്ഷണിഃ ..68..

പ്രഭംജനോ ബലേനാസി ശ്രീദോസി ശ്രീസമർപണൈഃ ..

ശാസനേന ഭവാന്രുദ്രോ നിർഋതിസ്ത്വം രണാംഗണേ ..69 ..

ദുഷ്ടപാശയിതാ പാശീ യമോ നിയമന്യേസതാമ് ..

ഇംദനാത്ത്വം മഹേംദ്രോസി ക്ഷമയാ ത്വമസി ക്ഷമാ .. 4.2.56.70 ..

മര്യാദയാ ഭവാനബ്ധിർമഹത്ത്വേ ഹിമവാനസി ..

ഭാർഗവോ രാജനീത്യാസി രാജ്യേന മനുനാ സമഃ .. 71 ..

സംതാപഹർതാംബുദവത്പവിത്രോ ഗാംഗനാമവത് ..

സർവേഷാമേവ ജംതൂനാം കാശീവ സുഗതിപ്രദഃ ..72..

രുദ്രഃ സംഹാരരൂപേണ പാലനേനേ ചതുർഭുജഃ ..

വിധിവത്ത്വം വിധാതാസി ഭാരതീ തേ മുഖാംബുജേ .. 73 ..

ത്വത്പാണിപദ്മേ കമലാ ത്വത്ക്രോധേസ്തി ഹലാഹലഃ ..

അമൃതം തവ വാഗേവ ത്വദ്ഭുജാവശ്വിനീസുതൗ .. 74 ..

തത്കിം യത്ത്വയി ഭൂജാനൗ സർവദേവമയോ ഹ്യസി ..

തസ്മാത്തവ ശുഭോദർകോ മയാ ജ്ഞാതോസ്തി തത്ത്വതഃ .. 75 ..

ആരഭ്യാദ്യ ദിനാദ്ഭൂപ ബ്രാഹ്മണോഽഷ്ടാദശേഹനി ..

ഉദീച്യഃ കശ്ചിദാഗത്യ ധ്രുവം ത്വാമുപദേക്ഷ്യതി..76..

തസ്യ വാക്യം ത്വയാ രാജൻകർതവ്യമവിചാരിതമ് ..

തതസ്തേ ഹൃത്സ്ഥിതം സർവം സേത്സ്യത്യേവ മഹാമതേ .. 77 ..

ഇത്യുക്ത്വാ പൃച്ഛ്യ രാജാനം ലബ്ധാനുജ്ഞോ ദ്വിജോത്തമഃ ..

വിവേശ സ്വാശ്രമം തുഷ്ടോ നൃപോപ്യാശ്ചര്യവാനഭൂത് .. 78 ..

ഇത്ഥം വിഘ്നജിതാ സർവാ പുരീ സ്വാത്മവശീകൃതാ ..

സപൗരാ സാവരോധാ ച സനൃപാ നിജമായയാ .. 79 ..

കൃതകൃത്യമിവാത്മാനം തതോ മത്വാ സ വിഘ്നജിത് ..

വിധായ ബഹുധാത്മാനം കാശ്യാം സ്ഥിതിമവാപ ച .. 4.2.56.80 ..

യദാ സ ന ദിവോദാസഃ പ്രാഗാസീത്കുംഭസംഭവ ..

തദാതനം നിജം സ്ഥാനമലംചക്രേ ഗണാധിപഃ .. 81 ..

ദിവോദാസേ നരപതൗ വിഷ്ണുനോച്ചാടിതേ സതി ..

പുനർനവീകൃതായാം ച നഗര്യാം വിശ്വകർമണാ .. 82 ..

സ്വയമാഗത്യ ദേവേന മംദരാത്സുംദരാം പുരീമ് ..

വാരാണസീം പ്രഥമതസ്തുഷ്ടുവേ ഗണനായകമ് .. 83 ..

.. അഗസ്ത്യ ഉവാച .. ..

കഥം സ്തുതോ ഭഗവതാ ദേവദേവേന വിഘ്നജിത് ..

കഥം ച ബഹുധാത്മാനം സ ചകാര വിനായകഃ .. 84 ..

കേനകേന സ വൈ നാമ്നാ കാശിപുര്യാം വ്യവസ്ഥിതഃ ..

ഇതി സർവം സമാസേന കഥയസ്വ ഷഡാനന .. 85 ..

ഇത്യുദീരിതമാകർണ്യ കുംഭയോനേഃ ഷഡാനനഃ ..

യഥാവത്കഥയാമാസ ഗണരാജ കഥാം ശുഭാമ് .. 86 ..

ഇതി ശ്രീസ്കാംദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം ചതുർഥേ കാശീഖംഡ ഉത്തരാർദ്ധേ ഗണേശമായാ പ്രപംചോ നാമ ഷട്പംചാശത്തമോഽധ്യായഃ .. 56..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_4_(കാശീഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ_056&oldid=68110"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്